

עפ"ג 24185/06/21 - מדינת ישראל נגד סליאור עמרם ביטון

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

לפני כב' השופט רפי כרמל, סגן נשיא, אב"ד עפ"ג 24185-06-21

כב' השופט אריה רומנוב

כב' השופטת מרים ליפשיץ-פריבס

המערער

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

נגד

המשיב

סליאור עמרם ביטון

ע"י ב"כ עו"ד פארס מוסטפא

פסק דין

ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום בירושלים (כב' השופט דוד שאול גבאי ריכטר) מיום

27.4.21 בת"פ 40837-05-18.

כללי

1. המשיב הורשע, על יסוד הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן, בהחזקת סם שלא לצריכה עצמית. המשיב נדון לעונש של 15 ימי מאסר בניכוי ימי מעצרו, כך שהוא סיים לרצות את עונשו. כמו כן הוא נדון לשני מאסרים מותנים, פסילת רישיון מותנית בת 3 חודשים וקנס בסך 3,000 ₪. הערעור מופנה כנגד קולת העונש.

2. המשיב הועמד לדין יחד עם נאשם מס' 2. ואלה המעשים: ביום 8.5.2018 יצרה לקוחה קשר עם המשיב באמצעות יישומון טלגרם וביקשה ממנו לקנות סם מסוג קנביס. באותן נסיבות תיאמו המשיב והלקוחה כי הלקוחה תקנה 20 שקיות סם קנביס מסוג רפואי, כל שקית מכילה כ-10 גרם סם, תמורת 19,000 ₪. הלקוחה מסרה למשיב את כתובת מקום המפגש במעלה אדומים, המשיב דיווח לה כי הכין את הסחורה בשתי שקיות גדולות, שכל אחת מהן מכילה 10 שקיות קטנות. השניים סיכמו כי הלקוחה תשלם 1,000 ₪ עבור המשלוח במונית. בשעה 20:00 לערך, עלה המשיב יחד עם נאשם מס' 2 למונית לכיוון כתובת מקום המפגש. נאשם 2 השתמש באפליקציית ווייז בה הזין את כתובת מקום המפגש והנחה את נהג המונית להגיע ליעד, תוך שבזמן הנסיעה המשיב מתכתב עם הלקוחה. בשעה 22:30 לערך, הודיע המשיב ללקוחה כי הגיע למקום המפגש והלקוחה ביקשה שיוציאו את אחת מהשקיות הגדולות החוצה כדי שתוכל לבחון את הסם טרם קנייתו. אז יצא נאשם 2 מהמונית כשברשותו שקית נייר חומה ובתוכה 8 שקיות ניילון קטנות זהובות המכילות משקל כולל של 69.70 גרם סם מסוכן מסוג קנאביס. הוא הניח את השקית בין השיחים בהנחיית הלקוחה, סמוך למקום המפגש. בשלב זה נעצרו הנאשמים - נאשם 2 מחוץ למונית, והמשיב בתוך המונית, כשברשותו 4 שקיות ניילון קטנות ובתוכן קנביס במשקל 27.74 גרם.

טענות הצדדים

3. המערערת עותרת להחמרת עונשו של המשיב וטוענת כי בית משפט קמא נתן משקל רב מדי לעקרון האחידות בענישה, זאת בשים לב לפערים הגדולים בין המשיב לבין נאשם 2, הן בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה והן בנסיבות שאינן קשורות בביצועה.

4. הודגש כי בית משפט קמא התייחס בגזר הדין לכך שהמשיב היה הגורם הדומיננטי בנסיבות ביצוע העבירה, גרר את נאשם 2 ועשה בו שימוש לצרכיו. לעמדת המערערת, נסיבות ביצוע העבירה במקרה זה מחייבת ענישה הולמת ומרתיעה, נוכח כמות הסם, חלוקתו לשקיות ובנוסף, החזקת סם ברכב. במסגרת תיקון כתב האישום נמחקה עבירת ניסיון הסחר, אך יש להתחשב בעובדה שהחזקת הסמים הייתה לצורך העברתן ללקוחה תמורת תשלום, כדי ללמד על הנסיבות החמורות של החזקת הסם שלא לצריכה עצמית. עוד נטען, כי הפסיקה קוראת להחמרת הענישה בעבירות הסמים כדרך להילחם בתופעה פסולה זו.

5. אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, נטען כי לא ניתן המשקל הראוי לכך שבשונה מנאשם 2, המשיב אינו מבין את הצורך בטיפול, כפי שעולה מחמשת התסקירים שהוגשו בעניינו. כמו כן נטען, כי לא ניתן משקל ראוי לעברו הפלילי של המשיב, ולכך שהוא המשיך להסתבך בפלילים תוך כדי ניהול המשפט, בעוד שנאשם 2 נעדר עבר פלילי. נטען, כי למשיב 3 עבירות קודמות וכן נקבעה אשמתו בעשרה תיקים בבית משפט לנוער. ביום 17.7.18, כחודשיים לאחר שהמשיב נעצר בתיק זה, הוגש נגדו בבית משפט אחר כתב אישום עם בקשה למעצר עד תום ההליכים, במסגרתו הורשע ביום 6.3.19 בעבירה של מתן אמצעים לביצוע פשע ודינו נגזר לשבעה חודשי מאסר בפועל (ת"פ 68720-07-18). עולה, כי הוא אינו נרתע לשוב לבצע עבירות. כך גם ניתן ללמוד מעונש מאסר נוסף שריצה לתקופה העולה על 4 חודשים (בתיק 1221-11-19), וכן הפסקה מנהלית של עבודות שירות בתיק תעבורה אחר (10147-04-17). כל אלה לא הניעו אותו לשתף פעולה עם שירות המבחן לצורך קבלת טיפול הולם שיעזור לו לעלות לדרך הישר. הוסף, כי עונשו של המשיב אינו יכול לעמוד גם לו היה מדובר במקרה קל שבקלים. בית משפט קמא נתן הזדמנויות רבות למשיב, אולם המשיב דחה אותן בשתי ידיים והוא אף ריצה שני עונשי מאסר במהלך התקופה, כאמור. כל אלה, ובצירוף עמדת שירות המבחן מוליכים לכך שיש לגזור על המשיב מאסר בפועל.

6. ב"כ המשיב השיב כי יש לדחות הערעור וטען כי חלקם של שני הנאשמים במעשים שבכתב האישום דומה. נאשם 2, לא הגיע לנסיעה הארוכה באופן אקראי וטעות היא לומר כי הוא נוצל ע"י המשיב. שכן, הדבר לא עולה מתיק החקירה וגם לא מכתב האישום. משנת 2018 המשיב לא היה מעורב בפלילים. כן הוגשה תעודה רפואית בעניינו של אביו של המשיב. המשיב גר בעבר עם אביו ועם אחות נוספת. האב נפטר בינתיים והמשיב היה זה שטיפל בו כאשר האם, שהתגרשה מאביו, מטפלת באחד מאחיו של המשיב החולה במחלה קשה. בכל האמור יש כדי ללמד כי קיימות נסיבות משפחתיות קשות שהובילו את המשיב להסתבכויותיו והוא גדל בהעדר תמיכה משפחתית. על כן, היה מקום לסטות מהמתחם בגלל נסיבות משפחתיות קיצוניות. המשיב עובד כיום בצורה מסודרת במפעל "נטפים". מכאן, שהנסיבות החריגות מצדיקות סטייה מהמתחם. לא מדובר בסוחר סמים סדרתי. מכל אלה עולה, כי אין מקום להתערב בגזר דינו של בית משפט קמא ויש לדחות הערעור.

המשיב עצמו אמר בדיון, כי אביו נפטר כאמור לפני מספר חודשים ואמו, עמה לא היה בקשר במרוצת השנים, חלתה. הוא מתגורר לבד ומנסה לשקם את חייו ולהתנהל אחרת.

תסקיר שירות המבחן

6. מתסקיר שירות המבחן שנערך בעניינו של המערער עולה כי הינו כבן 26 שנים, רווק, מתגורר בבאר שבע, סיים 12 שנות לימוד, ומסר כי לא שירת בצה"ל בשל פטור שקיבל על רקע פלילי. גדל עם אביו, הגרוש מאמו. האם מטפלת באחיו שחולה במחלה קשה מילדות, והמשפחה מוכרת לגורמי הרווחה. מגיל צעיר הוא מעורב בפלילים, מתרועע בחברה שולית והיה מעורב בקטטות ואלימות. לאורך השנים נערכו מספר ניסיונות לשלבו במסגרות טיפול אך הוא לא שיתף פעולה. באשר לעבירה הנוכחית, המשיב התייחס בצמצום למעשיו ומסר כי פעל על רקע חובות כספיים. שירות המבחן התרשם מקיומם של דפוסים עברייניים ונראה כי המשיב עודנו מעורב באופן פעיל בפלילים. הוא חוזר ומסתבך עם החוק ואינו נענה לגבולות חיצוניים המוצבים לפניו. הוא מתקשה להכיר בדפוסיו הבעייתיים ונוטה לטשטש ולערפל את התנהגותו הבעייתית. כמו כן, המשיב שלל נזקקות טיפולית והתקשה לשתף פעולה באופן רציף עם שירות המבחן, על אף הצהרותיו כי מעוניין בכך ועל אף עמדת שירות המבחן כי יהיה בכך כדי להפחית את מסוכנותו וחרף דחיית ההליך מעת לעת לשם מיצוי אפשרות הטיפול במשיב. המשיב לא מסר בדיקות שתן באופן סדיר, אך אלו שמסר נמצאו נקיות מסמים. שירות המבחן העריך כי המסוכנות הנשקפת ממנו הנה גבוהה והמליץ על הטלת מאסר מרתיע בעבודות שירות ומאסר מותנה.

הממונה על עבודות השירות

7. הממונה על עבודות השירות בדק את המשיב ומצא כי למרות היותו מתאים לבצען, הוא אינו יכול לבצען נוכח עמדת שירות בתי הסוהר, לפיה קיים יסוד סביר לחשש לפגיעה בו או באדם אחר. זאת, לאחר שהמשיב הצהיר על סכסוכים רבים ואף התקבל מידע ממשטרת ישראל המאשש אפשרות כזו. פורט כי ברישומי הפלילי הרשעות קודמות בעבירות תעבורה, איומים, תקיפה, רכוש, סמים, הפרת הוראה חוקית, הונאה ומתן אמצעים לביצוע פשע. כמו כן, פורט כי הוא נדון לעונש של 4 חודשי עבודות שירות בתיק תעבורה אך בוצעה לו הפסקה מנהלית בשל אי עמידתו במילוי עונשו, חרף הזדמנות נוספת שניתנה לו.

דיון

8. לזכות המשיב עומדת הודאתו במיוחס לו, שהביאה לחיסכון בזמן שיפוטי ולייעול ההליכים. עם זאת, מעשיו של המשיב חמורים. המשיב הורשע בהחזקת סם שלא לצריכה עצמית ובגזירת עונשו יש להתחשב לחומרה בכך שהחזקת הסמים נעשתה בנסיבות שנועדו להפיץ אותם לשימושם של אחרים תמורת בצע כסף, ובכך שהסם הוחזק בכמות גדולה ובשקיות נפרדות. חומרה זו צריכה למצוא ביטוי בענישה הולמת ומרתיעה. מתסקירי שירות המבחן שנערכו בעניינו של המשיב, עולה כי בצד הודאתו בעבירה, הוא מטשטש את חלקו ואת חומרת המעשים ושולל נזקקות טיפוליות. זאת, בנוסף על עברו הפלילי והעובדה כי הוא הסתבך בפלילים לאחר ששוחרר ממעצר בתנאים מגבילים בתיק הנוכחי, מלמדים על מידת מסוכנותו הגבוהה ועל כישלון ההרתעה בעניינו. מכתב האישום עולה כי חלקו של המשיב גדול מזה

של נאשם 2 (שהורשע ונדון, בין היתר, לשל"צ) בקיום הקשר ובתיאום הפרטים עם הלקוחה. כמו כן, עניינם נבדל זה מזה, בין היתר, ברישומם הפלילי, מידת לקיחת האחריות ושיתוף הפעולה עם שירות המבחן. העונש שהוטל על המשיב מקל בנסיבות העניין, ולא ניתן לומר כי אין בסיס לערעור המדינה.

עם זאת, ולפנים משורת הדין, נוכח הליך שיקום, גם אם לא במסגרת הליך טיפולי בשירות המבחן כי אם באופן עצמאי, כעולה מאי הסתבכותו בפלילים למשך כ-4 שנים, התמדתו בעבודה במפעל "נטפים" למשך קרוב לשנה ובהיותו נקי מסמים (ראו תסקיר שירות מבחן מיום 11.12.18) ובהתחשב בנסיבותיו האישיות הקשות של הנאשם, ולא בלי התלבטות הערעור נדחה. בכך, יתאפשר לנאשם להיחלץ מסגנון החיים שנקט בו בעבר.

ניתן היום, כג' באלול, תשפ"ב, 19 בספטמבר, 2022, במעמד ב"כ המערער, המערער וב"כ המשיבה.

מרים ליפשיץ פריבס, שופטת

אריה רומנוב, שופט

השופט רפי כרמל, אב"ד, סגן
נשיא